WASHINGTON D C

Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXII. Ч. 235. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 7-го ГРУДНЯ 1955. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 7, 1955. No. 235. VOL. LXII.

ОБ'ЄДНАНЕ РОБІТНИЦТВО ПРИРІКАЄ ПРАЦЮВАТИ ДЛЯ ДОБРА СВОГО НАРОДУ

МІНІ ЗАЯВЛЯЄ, ЩО РОБІТНИЦТВО БОРОТИМЕТЬСЯ ЗА ПОСТУП І ДОБРОБУТ ВСІХ АМЕРИКАНЦІВ; РУТЕР СКАЗАВ, ЩО РОБІТНИЦТВО ЗБІЛЬШИТЬ СВОЮ ПОЛІТИЧНУ АКЦІЮ; АЙЗЕНГАВЕР ЗАКЛИКАЄ РОБІТНИЦТВО ДО ПОЛІТИЧНОЇ ТОЛЕРАНЦІЇ

Ню Йорк, Н. Й. — На зборах делеґатів двох найбільших робітничих організацій АФП і КІО, які відбулися в Арсеналі 71-го полку при 34-ій вулиці, відбулася церемонія історичного об'єднання цих організацій, які тепер творитимуть одну, найбільшу в вільному світі робітничу організацію АФП-КІО. На цих зборах вибрали одноголосно на голову цієї організації довголітнього голову АФП — Джорджа Міні. Міні виголосив промову, в якій заявив, що об'єднане робітництво змагатиме до поступу і боротиметься за те, щоб змінити в тому дусі все законодавство в цій країні. Міні твердив, що робітники мають не тільки право, але і обов'язок брати чинну участь в політичному житті країни. Але він додав, що робітництво дбатиме не тільки про те, щоб йому добре велося, але також і про те, щоб поліпшувалася доля всього американського народу. „Відчуваю, казав Міні, що це об'єднання є найважливішою подією нашого часу. Я певний, що очі робітників всього світу звернені на наші збори. Мільйони робітників, мільйони всіх простих людей, які живуть в країнах деспотії поза залізною заслоною, дивляться на нас в цій хвилині з надією." Міні виступав проти тих, які ще й тепер виступають проти робітничих організацій. „Ми мусимо розвиватися, казав новий голова АФП-КІО, мусимо збільшувати число членів нашої організації, мусимо організувати тих, які ще нерозганізовані". Волтер Рутер, який є одним із віце-президентів і який очолює Індустрійний Відділ нової організації, заявив, що „починається нова доба в житті організованого робітництва," Рутер казав, що робітники хочуть приєднатися „до всіх інших американців та разом довести до того, щоб поліпшувати Америку, яка є останньою найкращою надією вільних людей у всьому світі і яка повинна бути варта того, щоб була провідником вільного світу". Рутер виступив проти республіканського сенатора Ґолдвотера, який виступав проти політичної активности робітничих організацій. „Наша відповідь для вас, сенаторе Ґолдвотер, казав Рутер, є така: не менше політичної активности, але більше політичної акції зорганізованого робітництва." Робітники є також і громадянами, і тому вони мусять брати участь в політичному житті країни.

На цих зборах промовляв через телефон також Президент Айзенгавер, зі своєї фарми в Ґеттисбурґу, який остерігав об'єднану робітничу організацію АФП-КІО, щоб зберігала права своїх 15,000,000 членів висловлювати різні політичні становища. Президент признав, що світ праці дав великий вклад до теперішнього добробуту в країні. 1,400 делеґатів щиро оплескували промову Айзенгавера, в якій Президент заявляв: „Ви, які зорганізували світ праці, і ті, що робили це перед вами, внесли єдиний великий вклад в добробут Республіки, в розвиток американської філософії праці. Якщо світ прийме цю філософію, то вона принесе йому добробут і мир". В цій американській філософії праці Президент підкреслив два пункти. 1. Останні вартості і цілі людства — це духовна його ділянка. „Ці вартості включають волю, „людську гідність, рівні можливості та рівні права і справедливість." 2. Друга засада американської філософії, це те, що економічний інтерес працедавців і працюючих є спільний. „Економічна майбутність працедавців і робітників — неподільна". Внаслідок цього і працедавці і робітники повинні спільно працювати над збільшенням добробуту країни, — казав Президент.

ІСТОРИЧНА ХВИЛИНА В РИЗВИТКУ АМЕРИКАНСЬКОГО РОБІТНИЦТВА. — Джордж Міні, дотеперішній голова американської Федерації Праці, і Волтер П. Рутер (зліва), голова Конґресу Індустріяльних Організацій, символічно з'єднали свої руки, підносячи спільно великий молоток, ударом якого вони спільно відкрили спільну конвенцію обидвох професійних спілок, що від тепер уже становитимуть одну могутню робітничу організацію, з кількістю понад 16,000,000 членів. Головою об'єднаної американської робітничої організації, тепер наймогутнішої в світі, буде Джордж Міні, а Рутер буде його заступником і рівночасно очолюватиме Індустріяльний відділ у цій організації.

Об'єднання робітничих організацій посилить кампанію за приєднування членів

Ню Йорк, Н. Й.—Об'єднання Американської Федерації Праці і Конґресу Індустріяльних Організацій посилить кампанію за приєднування нових членів. Представник АФП і КІО заявив, що негайно почати цю кампанію не плянується, бо перед тим необхідно буде вирішити компетенції окремих робітничих організацій, до яких треба приєднувати робітників окремих фахів. Нова Управа АФП і КІО вивчатиме дуже важливу справу організації робітників із „білими комірцями", які досі переважно не належать до робітничих організацій. Представник робітництва заявив, що тепер робітники „з білими комірцями" мають більшу охоту до організації, як це було п'ять років тому. Організаційний Відділ складатиметься з 320 співробітників і користатиме з окремих фондів призначених на організаційні цілі. 4,000,000 членів, що належать до КІО, мають скласти по одному дорярові на організаційний фонд. Гадають, що подібну ж суму дасть на цю ціль і АФП.

Механізація промислу не збільшить числа безробітних

Ню Йорк, Н. Й. — Крайове Товариство Продуцентів заявляє, що механізація промислу не зменшить числа робітних рук, і тому не треба боятися, що внаслідок цього збільшиться число безробітних. Деякі провідники зорганізованого робітничого життя побоюються, що із розвитком автоматизації число затруднених робітників почне зменшуватися. Крайове Товариство Продуцентів заявляє, що для механізації праці треба будувати нові машини, а для цього треба робітників. Ці робітники мусять бути відповідно вишколені. Щоб машини могли виконувати працю, також потрібні вишколені робітники. Внаслідок цього механізація праці відбуватиметься повільно. Крім того, впродовж найближчих двадцяти років змеханізувати можна буде тільки 8 відсотків всієї дотеперішньої праці. Таким чином за дві декади втратять працю внаслідок автоматизації коло 2,500,000 робітників, а це зовсім не вплине на збільшення числа безробітних, бо й тепер майже 6 мільйонів робітників впродовж місяця залишають або міняють працю.

Виявили неможливість користуватись атомовою зброєю в малих війнах

Форт Полк, Луїзіяна. — Під час найбільших після другої світової війни військових маневрів, які відбулися в стейті Луїзіяна, виявилася неможливість користуватись атомовою зброєю в малих війнах для тактичних цілей. Маневри виявили, що навіть обмежене вживання атомової зброї спричинило б великі знищення серед цивільного населення. Ці маневри тривали від 31 жовтня до 4 грудня, і в них брали участь 1,200 літаків, — 2,000 танків та панцерних возів, 30,000 летунів та коло 110,000 вояків. Якби в цих маневрах застосували тактичну атомову зброю, то потерпіли б території 12-ох американських стейтів, а їхні мешканці були б загрожені радіоактивністю. Частина західньої Луїзіяни була б зовсім зрівняна з землею, її шпилькові ліси створили б непрохідні нетри, а води річок і озер були б заражені радіоактивністю і газами. У цих маневрах була вжита атомова зброя тільки в теорії.

● **Ричард Теннесон,** — це вже четвертий американський вояк, який, попавшись в комуно-китайський полон на Корейському фронті, відмовився вернутися до ЗДА, а тепер, після трилітнього перебування у Китаї, рішив таки покинути комуністичний „рай", дармащо знає що в Америці жде його військовий суд за дезерцію і співпрацю з ворогом. Комуністи привезли його над кордон Гонґ-Конґу, але ще не передали тамошній англійській владі.

Проф. Лемкін відзначений німецьким Хрестом Заслуги

Ню Йорк. — Проф. Рафаел Лемкін, автор міжнародної конвенції проти народовбивства, відомий теж загалові американських українців з його виступів на українських імпрезах, був відзначений минулого понеділка, 5-го грудня, німецьким Хрестом Заслуги за його старання і зусилля, щоб ця конвенція була міжнародним законом. Урочистість вручення Хреста Заслуги проф. Лемкінові відбулася в приміщенні німецького генерального консуляту при Парк евеню в приявності американських організацій та чужомовних груп, що співпрацювали з проф. Лемкіним в його зусиллях проти народовбивства. Українців репрезентував на цій урочистості президент УКК Д. Галичин. Генеральний консул Німецької Федеративної Республіки, д-р Адольф Райфершайдт, вручаючи проф. Лемкінові це високе відзначення його країни, підкреслював заслуги відзначеного для співжиття між народами, згадуючи при цьому, що проф. Лемкін дістав свій диплом доктора прав на Львівському університеті. Проф. Лемкін зі свого боку, дякуючи за відзначення, твердив, що найбільшою потребою сьогоднішнього людства він уважає „безпеку за життя" і з цього випливають теж його зусилля для охорони того життя.

У Совєтах прийшла черга на профспілки

Президія Всесоюзної Ради Професійних Спілок прийняла постанову „Про переведення звітів і виборів профспілкових органів". Цю широку кампанію намічається перевести від жовтня цього року до квітня 1956 року. „Це має бути, — як сказано в постанові, — масово-політична кампанія, спрямована на дальшу мобілізацію трудящих для успішного розв'язання народногосподарських завдань, на дальше поліпшення діяльности профспілок, вдосконалення роботи їх керівних органів, розгортання соціялістичного змагання і зміцнення трудової дисципліни". — Коротко кажучи, призначене Москвою переведення звітів і виборів профспілкових органів є широкозакросною чисткою совєтських профспілок, починаючи від найвищих її органів і аж до рядового 40-мільйонового членства. За таким самим зразком розпочато вже чистку комсомолу, але офіційно названо цю кампанію „обміном комсомольських документів".

Маленков „авансував" на першого віцепрем'єра

Москва. — Московська радіостанція, повідомляючи про конференцію комуністичних діячів на Уралі, зазначила, що в тій конференції взяв участь „перший заступник голови ради міністрів СССР, Маленков". У зв'язку з цим західня преса звертає увагу, що це вперше названо так Георгія Маленкова, який, скинений з свого становища совєтського прем'єра, що ним став після смерти Сталіна, був тільки одним із восьми звичайних віцепрем'єрів та міністром електричної енергії. Титул першого віцепрем'єра мали досі Молотов, Каґановіч, Мікоян, Первукін і Забуров. Тому, що совєтська преса і радіо є незвичайно обережні з титулами совєтських достойників, то західня преса переконана, що тут не зайшла ніяка помилка, а Маленков дійсно тихцем „авансував" на шостого ‚першого' віцепрем'єра і що таким чином, мовляв, Маленков знову вертається до керівної і найбільш впливової оліґархії Кремлівських большевиків.

Перші совєтські „дипломати" прибули до Зах. Німеччини

Бонн. —Перші три совєтські „дипломати" прибули до столиці Західньої Німеччини й замешкали в готелі ‚Штерн', що його віддано на приміщення членів нововстановленої амбасади СССР в Німецькій Федеративній Республіці. Тим часом прибули високі службовики совєтського міністерства закордонних справ Міхаїл Сєнін, Александер Александров і Александер Мартінов, перекладчик до німецької мови й шофер. Сєнін має бути заступник першого совєтського амбасадора в Західній Німеччині, Валеріяна Зоріна, в характері радника амбасади. Сам Зорін має славу найбільшого спеца від підривної роботи та в уладжуванні „палатної революції", яка „вичистила б" ворогів комунізму й промостила б шлях комуністичному володінню: це саме він перевів „ліквідацію" Гомулки в Польщі та переворот в Чехословаччині, наслідком якого міністер закордонних справ Ян Масарик вискочив із вікна і згинув, а зламаний психічно Едвард Бенеш став в'язнем комуно-чеського уряду і швидко потім теж помер. У зв'язку з приїздом московських большевиків до Західньої Німеччини в характері офіційних дипломатів, скинено написи, які до цього часу забороняли совєтським громадянам переходити міст на Рейні. Західні альянти спротивилися були участі Совєтів в управлінні Зарщиною. Зарщина справді залишилась поза сферою „співіснування" з Совєтами, зате Совєти опанували цілістю Східню Німеччину і тепер всадовились з своєю амбасадою в Бонн, діставши змогу „мирної" інфільтрації в Західній Німеччині.

Індія невдоволена з заяви державного секретаря Доллеса

Ню Делі. — Індійська преса різко зареаґувала на спільну заяву, що її оприлюднили в ЗДА державний секретар і португальський міністер закордонних справ д-р Павльо Кунга, який тепер перебуває з відвідинами в ЗДА. В офіційному комунікаті, що його оприлюднено ще в минулу п'ятницю, сказано, що обидва державні мужі між іншим розглядали промови совєтських діячів, виголошені в Індії, які торкалися „португальських провінцій на Далекому Сході". Індійські політичні кола вбачають у такому сформулюванні солідарність З'єдинених Держав із Португалією у справі Ґої, положеної на південно-західньому побережжі Індії: Індія вважає, що Ґоя — це давня португальська колонія, яка повинна повернутися до індійського материка. Булґанін і Хрущов гострими словами атакували приявність португальців в Ґої як доказ колоніяльного імперіялізму. Індійський прем'єр Неру заявив в індійському парляменті, що заява португальського міністра й американського державного секретаря має „далекосяжне політичне значення", але, мовляв, треба з остаточною думкою почекати до часу появи повного офіційного тексту тієї заяви та виснення компетентних американських чинників. Індійський уряд приготовляє ноту протесту до Вашинґтону. Державний секретар Доллес відмовився від заяви в цій справі, зате заповів, що він скаже про це на своїй найближчій пресовій конференції.

У Совєтах кишить від молодечих хуліґанів

Москва. — Московська преса повна оповідань про масові вибрики молодечих злочинців, схоплених офіційною назвою „хуліґани", і домагається, щоб змінити законодавство для успішної боротьби з активністю тих комсомольських вихованців. „Лутературна Ґазета" вважає перестарілою постанову совєтського карного закону, що для суджения і покарання юнака треба зловити його на гарячому вчинку „хуліґанства" і мати бодай одного свідка його поступку. Часопис піддає в сумнів твердження команданта московської поліції ген. Соколовського, наче б молодечі злочини зредуковано в цьому році до одної чверті минулорічних. — Орган профспілок „Труд" наводить призвище пари юнацьких „героїв", які безкарно тероризують московську дільницю Молчановку. „Вечерная Москва" наводить приклад, що з ножем нападав прохожих вулицями Москви синок професора в одному з досвідних інститутів. „Комсомольськая Правда" закликає до „навертання" на праведний шлях молодих хуліґанів та „регабілітування" покаяних молодих грішників. Совєти, які роблять у себе великий крик з молодечих злочинів в ЗДА, таврують їх, як доказ „гнилости" Заходу, проводять у цьому випадку також свою давню тактику — перебільшування скалки в чужому оці при недобачуванні цілого поліна у власному.

ПРЕМ'ЄР АНГЛІЇ ПРИБУДЕ В СІЧНІ ДО ВАШИНҐТОНУ

Лондон. — Прем'єр Антоні Іден заявив в англійській палаті громад, що він отримав запрошення від президента Айзенгавера прибути на кілька днів з відвідинами до Вашинґтону і що він те запрошення „сердечно прийняв". Він поїде, мовляв, до З'єдинених Держав наприкінці січня, щоб від 30 січня 1956 р. перевести з президентом Айзенгавером розмови про справи, що цікавлять обидві країни. Англійський парлямент стрінув ґрімкими оплесками заяву прем'єра Ідена. Іденові товаришитиме міністер закордонних справ Мекмеллен. Президент Айзенгавер і прем'єр Іден та американський і англійський міністри закордонних справ переведуть аналізу сучасної міжнародної ситуації на тлі повної невдачі останньої Женевської конференції. Міжнародна ситуація ускладнилась ще внаслідок таких подій: 1) на Близькому Сході зросло напруження у зв'язку з масовим закупом комуністичної зброї Єгиптом, при чому поміж арабськими державами й Ізраїлем настали нові перегони у зброєнні, 2) відкинувши об'єднання Німеччини, Совєти повели дальшу протинімецьку політичну офензиву, передавши східньо-німецьким комуністам повні права також на терені Східнього Берліну, що викликало негайно небезпеку нової бльокади Берліну, 3) на Середньому Сході Булґанін і Хрущов повели гамірливу й одверту очорнюючу кампанію проти ЗДА й Англії, залицяючись водночас до Індії, Бірми й інших країн південної і південно-західньої Азії пропозиціями далекойдучої економічної і технічної допомоги. Поруч із цими суто-політичними проблемами, темою нарад між англо-американськими найвищими державними чинниками має стати останній пробний вибух совєтської водневої бомби й узагалі той сліпий кут, в який ввійшла проблема роззброєння. Коментуючи ось-так заповіджені відвідини прем'єра Ідена у Вашинґтоні, англійська й американська преса звертає увагу, що коли попередніх сім зустрічей між керівниками урядів американського й англійського здебільша були присвячені в и р і в н ю ванню взаємних суперечностей і різниць поглядів на різні міжнародні справи, то тепер січневі наради напевне проходитимуть в атмосфері повної союзницької гармонії й одностайности думок.

Черчил таврує виступи большевицьких достойників в Індії

Лондон. — Винстон Черчил заявив у своїй промові на зборах організації „молодих консерватистів", що англійський уряд повинен добре подумати, чи варто підтримати запрошення до відвідин Англії, що його прем'єр Іден зробив в липні ц. р. під адресою Булґаніна й Хрущова. 81-літній англійський державний діяч, який зрештою завжди був палким прихильником розмов „на вершинах" із совєтськими лідерами, назвав виступи Булґаніна і Хрущова з Індії, де вони очорнювали Англію й Америку, „збентежливим видовищем". Сумнів Черчила, чи після такої публічної клеветницької кампанії совєтського прем'єра і його сопутника, к о м у н істичного „босса", варто наражуватись на те, щоб вони, приїхавши до Англії використовували її терен для такої ж кампанії під адресою Америки, ті сумніви — запевняє преса — виринули в широких колах англійської преси. Однак урядові чинники буцім то легковажать собі демагогію Хрущова й Булґаніна, зате прив'язують поважне значення до можливости перевести з ними вичерпні поважні наради в Лондоні під час їхніх відвідин. Ті відвідини мають відбутись весною найближчого року. Іден запросив Булґаніна й Хрущова до Лондону під час липневої Женевської конференції „на вершинах", в атмосфері усміхів совєтських головачів.

В Альжирії знову кількадесять убитих

Париж. — В альжирському містечку Лямі прийшло до стріляння поміж альжирськими диверсантами й поліцією, при чому коло 40 осіб згинули, а кільканадцять ранено. Вістки в цій справі досить суперечні. Французькі джерела повідомляють, що з-поміж юрби автохтонів на базарі впали стріли в сторону приявних на базарі поліціянтів. Ці останні відповіли стрілами в юрбу, якою огорнула паніка. Внаслідку було багато вбитих і ранених. Диверсанти, мовляв, вскочили до автобусу, який ждав на них, і почали втікати, а у відповідь на заклики, щоб автобус зупинився, відкрили вогонь по поліції з вікон автобусу. Тоді поліція стріляла за автобусом і зранила шофера, після чого автобус перевернувся, а всі 9 осіб, які були в ньому, згинули. У зв'язку з цією останньою подією відбулась в Парижі нарада прем'єра Фора з міністром від справ Альжирії Сустелем, після якої той останній заявив, що він залишиться на своєму пості до часу переведення виборів і створення нового уряду у Франції.

В АМЕРИЦІ

● **У Вашинґтоні** поширюються поголоски, що американський амбасадор в Москві Чарлз Е. Бален має в найближчому році залишити свій пост, а на його місце прибуде до Москви теперішній американський амбасадор в Австрії — Левелин Томпсон. Державний департамент заявляє, що нічого про це не знає.

● **Прихильники** Адлея Стівенсона заявляють, що заклик цього кандидата на президента бути поміркованими — це ніяка провина, бо Плютарх, Сенека, Шекспір і Расін також закликають до „поміркованости". Сенека казав: „Велика душа поміркованість ставить вище як крайність". Але Оскар Вайлд писав: „Поміркованість — це фатальна річ; ніщо так не вдається як крайність".

● **В Ріджвуді,** Ню Джерзі, будуть оголошувати до публічного відома прізвища малолітніх переступників, які доконали таких злочинів, як вибиття вікон і т. п. Робити це буде Комісія Публічної Безпеки.

● **Кожної хвилини** впродовж року із-за залізної і бамбусової занавіс втікає одна людина на волю — згідно з обрахунками Міжнародного Д о п о м о гового Комітету в Ню Йорку. Місячно втікає пересічно по 40.000 осіб на волю з комуністичної неволі.

● **У бібліотеці** Головної Квартири Об'єднаних Націй в Ню Йорку є книжки й документи всіми мовами світу. Ця бібліотека дістає офіційні видання від урядів усіх держав, які належать до ОН, і скуповує всі книжки та періодики з ділянок права, економіки, соціології та політики.

● **Демократи** вже збирають матеріяли проти віце-президента Ричарда М. Ніксона, щоб поборювати його в найближчій виборчій кампанії, коли він буде кандидувати як віце - президент, або як президент, коли Айзенгавер відмовиться ще раз кандидувати. Демократи знаходять протиріччя в Ніксонових промовах, давніших і теперішніх. Демократи не хотіли б виступати проти самого Айзенгавера.

● **У неділю** визначні робітничі провідники відвідали нюйоркські церкви: голова АФП Джордж Міні був у катедрі св. Патрика, а майбутній скарбник нової робітничої організації Вільям Ф. Шніцлер — у Пресвітеріянській церкві при 55-ій вулиці. Священики в своїх промовах закликали робітництво, щоб воно було дійсною „сіллю землі" і боронило християнські засади завжди і всюди.

В СВІТІ

● **Т. зв. Німецька** „демократична" республіка зазначила свою „суверенність" м. і. збільшенням кількости міністерських портфелів. Вальтер Ульбріхт, який був „лише" віце-прем'єром, став „першим" віце-прем'єром, а число віце-прем'єрів поширено аж до 10 осіб. Прем'єр Отто Ґротеволь вибирається у відвідини до таких же „суверенних" Східньо - Монгольської і Північно - Корейської республік, а також до комуністичного Китаю.

● **Польського кардинала** Вишинського не звільнили з в'язниці, а тільки перенесли до іншого манастиря, цим разом до Сянока, — твердить Ватикан. Це твердження покривається зі статтею на цю тему в „НИТаймсі" Юзефа Святла, колишнього польського емведиста, що рік тому втік на Захід. Він твердить, що ще у вересні 1953 році, коли з наказу Москви заарештовано Вишинського, рішено тримати його у щораз іншому манастирі.

● **Хрущов** дав ще один доказ своєї „дипломатичної тонкости" під час відвідин у Бірмі. Розгніваний запитами закордонних журналістів про режим у Східній Німеччині та в балтійських державах, він назвав їх „платними невільниками капіталізму" Говорячи про стародавню культуру Бірми й Індії, Хрущов заявив, що до Вільгельма Переможця „взагалі ще не було Англії".

● **В Совєтах** у січні 1956 року має появитися друком перше від часу большевицької революції видання Святого Письма накладом 25 тисяч примірників. Протягом кількох років це видання підготовляє спеціяльна комісія патріярхату московської — цілком большевиками опанованої — П р а в о с л а в ної Церкви. Цікаво, як виглядатиме це видання Святого Письма в державі, де зобов'язує офіційна теза, що „релігія — це опій для народу".

● **На одній з вулиць** Лондону зчинилася в суботу паніка, коли появився на ній сполоханий бик. Поліційні мотоциклісти, що погнались за ним, ще більше налякали його і роз'юшили. Три вантажні авта з поліціянтами, що прибули на місце події, загнали бика в сліпий кут, і там з великим трудом його зв'язали. Жертв у людях не було.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

БЕРЛІНСЬКА КРИЗА

У тій напруженій міжнародній атмосфері, яка існує тепер у світі, невідомо, в котрому саме пункті земного ґльобу вибухне найближча гостра криза, бо таких потенціяльних пунктів аж надто багато. Тепер, у логічному висліді московського „нєт" на вимогу щодо об'єднання Німеччини, новий гостро запальний пункт створився знову — в Берліні.

Коли ще у таборі 4-х воєнних альянтів панувала ідилія й роблено пляни під кутом гармонійної співпраці також після перемоги над Німеччиною, поділено Берлін олівцем на карті на чотири частини, якими мала правити спільна Рада Альянтів. Це було ще перед закінченням бойових дій, ще тоді, коли Гітлер не прочував свого кінця у бункрі під канцлерським палацом. Довір'я західніх альянтів до щирости і чесности свого східнього союзника було таке велике, що — як виявилося з пізнішої військово-історичної дискусії — головнокомадувач альянтських військ на західньому фронті ген. Д. Д. Айзенгавер не прив'язував значення до перегонів із совєтською армією, хто скорше захопить Берлін. Не думано про смертельну загрозу від експерименту виганяння диявола вельзебубом. Внаслідку, розбито вправді гітлерівську Німеччину, але промощено шлях для совєтської сатрапії в усій Середній Европі, — аж на 110 миль на захід від Берліну. Самий Берлін із 300 кв. милями території і близько 5 мільйонами населення залишено, як острів, серед підсовєтського моря. Зв'язок між цим островом і західнім світом встановлено суходільними, водними й летунським „коридорами", що проходять підсовєтською територією й тому підлягають совєтській контролі.

Які були практичні наслідки таких вирішень, зроджених із незнання цілей і духа Совєтів та віри в їх льояльність супроти союзницьких зобов'язань, виявилося відразу з вибухом „холодної війни". Вона лягла цілим тягарем найбільше на — Берлін. Шпилем цієї війни нервів та політичного й господарського натиску на берлінців була повна бльокада Берліну, яка розпочалась 1 квітня 1949 року забороною трьом західнім альянтам користати з залізничних ліній, битих шляхів і водних артерій для довозу будь-якого вантажу до Західнього Берліну. Американці й англійці створили тоді „летунський коридор", яким довезли 2,343,315 тонн товару, головно харчів і вугілля. Мораль берлінців не тільки не заламалась, але ще більше скріпилась. 30 вересня 1949 р. Совєти мусіли припинити бльокаду, проте, вони ніколи не зреклися своєї первісної цілі: виперти західніх альянтів зовсім із Берліну і після того підчинити також і західню частину Берліну східньому комуністичному правлінню.

Цій цілі було присвячене створення Москвою т. зв. Німецької „демократичної" республіки 7 жовтня 1949 року та визнання її „суверенности" 26 вересня 1955 р. Шарпання нервами берлінців у західній частині поділеного міста ніколи не припинялось — схоплюванням людей в їх домах і на вулицях, виарештовуванням при переході у східній сектор, шикануванням на прерізний лад. Коли ж „дух Женеви" упокоївся на жовтневій Женевській конференції, перші ластівки відродженої холодної війни появились знову — у Берліні. В понеділок минулого тижня совєтський генерал Діброва, у відповідь на американський протест за придержання в совєтській частині Берліну чотирьох американців, між ними двох конґресменів, заявив американському генералові Дашерові, що за всякі такі „інциденти" відповідають не Совєти, а східньо-німецький „суверенний" уряд, бо, мовляв, Східній Берлін є тепер столицею „суверенної" східньо-німецької держави. На протестаційні ноти трьох західніх держав німецькі комуністи відповіли насмішками та погрозами. Першу погрозу вже здійснили: через скасування всіх перепусток вантажним річковим кораблям і баржам загрожена припиненням одна третина всього довозу до Західнього Берліну, між іншим — всього вугілля.

Німецька преса повна алярмуючих вісток про нову бльокаду, що її поведуть Совєти руками східньо-німецьких комуністів, щоб примусити уряд Аденауера до безпосередніх політичних переговорів із отими комуністичними лакеями Москви. Гострий тон американської й англійської преси не залишає найменшого сумніву, що Захід зустріне нову провокацію Москви у відношенні до Берліну ще рішучіше, як у 1949 році: переломлюванням нової бльокади всією силою свого летунського потенціялу. „Берлін не втратив своєї свободи в 1949 році і не втратить її тепер" — заявляє „НИ-Таймс". Позитивна сторінка всієї тої сумної історії полягає в тому, що вона знову спричиниться до освідомлення всіх наївних „співіснувальників" на Заході.

ТУРБОТИ З ДЕСЕҐРЕҐАЦІЄЮ

Щойно почалася в Білому Домі у Вашинґтоні довго очікувана Виховна Конференція, у понеділок 28 листопада, як негайно Кларенс Мичел, один з членів Крайового Товариства для Розвитку Кольорового Населення, зажадав заборони виплачувати делеґатам із стейту Савт Каролайна зворот коштів подорожі, заявивши, що цей стейт попередив, що не послухає рішення Найвищого Суду в в справі примусової расової рівноправности. На це з місця відповів федеральний департамент Здоров'я, Виховання й Добробуту, що вирішення Найвищого Суду не має жадного зв'язку з фінансами конференції.

Це вказує на те, як пильно слідкують негерські друзі за кожною нагодою, щоб приневолити публіку виконувати в практиці рішення Найвищого Суду з 17 травня 1954 року, згідно з яким сеґреґацію, тобто відокремлення білої й чорної рас в публічних школах, заборонено.

Сама заборона у великій мірі є тільки теоретична, бо не передбачає санкцій за знехтування закону. За примусом треба йти щойно до місцевого суду, і коли суд вирішить, що в якімсь випадку пошкодованій стороні сталася кривда, то сторона, що програла, має пристосуватися до рішення Найвищого Суду. Таке поступування — це дуже складна справа, яка вимагає впертости й терпеливости.

Тим часом минулої п'ятниці, 25 листопада, Міжстейтова Торговельна Комісія — як про це вже була мова в „Свободі" — проголосила своє рішення, яке забороняє вирізнювання рас в міжстейтовім подорожнім русі, тобто на залізницях і в автобусах. Це — незвичайно важливий крок вперед у зрівнянні рас в південних стейтах, де люди чорної шкіри, на підставі вирішення Найвищого Суду з 1896 р., не мають права їхати в тих самих залізничих вагонах з білими людьми. Тому на залізничих станціях у південних стейтах досі панувало правило, що хоч обидві раси — рівні, але все таки вони мають бути відокремлені.

Одначе, рішення Міжстейтової Торговельної Комісії стосується тільки до таких залізниць і автобусних ліній, що переходять з одного стейту до інших. Ті залізниці й автобусні лінії, що оперують в одному стейті, не мають обов'язку пристосовуватися до вирішення Міжстейтової Комісії, бо справу сеґреґації вирішують тут самі стейти. В практиці це є продовження сеґреґації тому, що тринадцять стейтів мають свої закони, які сеґреґацію піддержують. Це такі стейти: Алабама, Арканзас, Флорида, Луізіяна, Джорджія, Мериленд, Міссіссіпі, Норт Каролайна, Оклагома, Теннессі, Тексас, Савт Каролайна і Вірджінія.

Саме тепер очі цілої країни звернені на стейт Вірджінію, де назріває криза в питанні заборони шкільної сеґреґації. Це питання схрещується водночас з питанням стейтової допомоги для приватних шкіл, головно католицьких парафіяльних шкіл, які забороняють сеґреґацію. Питання стало актуальне вже сьогодні, бо, на заклик губернатора Тамеса Б. Стенлі, стейтова леґіслятура зібралася в капітолі в місті Ричмонді для обговорення потреби скликання конституційного зібрання впродовж двох місяців. Це зібрання мало б відкликати закон, який забороняє вживати стейтових фондів на підтримку приватних шкіл. Значить, опінія населення вимагає знесення заборони дарування фондів на приватні школи, як це було досі, тільки тому, що судове рішення про заборону сеґреґації не зобов'язує власників приватних шкіл.

Кожен, хто ближче розглянувся в положенні, зрозуміє, чому прийшла така нагла зміна в наставленні публіки. Вірджінія — це стейт, де білі люди вимагають відокремлення своїх дітей від дітей негерських. А тому, що рішення Найвищого Суду спеціяльно вдаряє публічні школи, то біле населення воліє посилати своїх дітей до приватних шкіл. Питання тільки, як погодити можливість підтримки приватних шкіл із стейтових фондів, коли між приватними школами є й католицькі парафіяльні школи, які в практиці ввели рівноправність рас.

Крім того, в південних стейтах населення в більшості протестантське. Воно досі підтримувало заборону дарів на приватні школи саме тому, що приватні школи переважно були в католицьких руках.

Одначе, питання дотації з публічних фондів на втримування приватних шкіл, між ними й католицьких парафіяльних шкіл, має бути поважно обговорене теж і на Виховній Конференції в Білому Домі. (С.)

Любомир О. Ортинський

СЕРЕД ПОЛЬСЬКОЇ ЕМІҐРАЦІЇ

Процес розбиття польської політичної еміґрації, що почався влітку 1954 р. і привів до створення двох політичних центрів — екзильного польського уряду на чолі з президентом Авґустом Залєським (т. зв. група замку) і Тимчасової Ради Єдности Народової (ТРЄН), що її очолили пп. Владислав Андерс, Томаш Арцішевський і Едвард Рачинський (т. зв. трійка), не прозраджує тенденцій до злагоди, а радше навпаки. Кількакратні спроби генерала Сосновського довести до порозуміння не мали жадного успіху між іншим і тому, що при всій пошані зі сторони польської еміґрації до цього генерала, що одинокий міг виказатись деякими успіхами під час т. зв. вересневої кампанії 1939 р. (тактичні успіхи його армії в околицях Львова), він є відомий зі своєї нерішучости. Говорять, що під час повстання Пілсудського в травні 1926 р. ген. Сосновський, тоді інспектор армії в Познані, не міг рішитися, на чий бік стати, — піти за президентом Войцєховським, чи за маршалком Пілсудським, і вийшов з дилеми у той спосіб, що пустив собі кулю. Тільки не прямо в серце, а під серце, і через те мусів піти на кількамісячне лікування. Подібно мається справа і в теперішньому конфлікті. Властиво, він ще й досьогодні не виповів послуху А. Залєському, весь час підкреслює, що треба зберегти леґальність, а з другої сторони поводиться так, немовби признавав слушність ТРЄН. Ставши на п'єдесталі медіятора, не задовольнив ані одної зі спірних сторін, радше надщербив свій авторитет і усунувся в затишок своєї канадійської фарми.

Малі люди — ще менші концепції

Екзильний уряд, що його очолює старенький президент А. Залєський, відомий колись польський міністер закордонних справ ще з часів по першій світовій війні, і пар екселянс дипломат, що на паркеті Ліґи Націй в торгах за Шлезьк зі Штреземаном мав більше щастя, ніж зі своїми земляками на пості президента на вигнанні, — переживає щораз нову кризу. А остання втеча його прем'єра, Гуго Ганке, ще більше послабила й так дуже невеликі впливи „групи замку" серед польської еміґрації. Як відомо, у вересні ц. р. перейшов до Варшави іменований наприкінці серпня А. Залєським згаданий вгорі прем'єр. Ганке, маловідомий серед польської еміґрації політик, став прем'єром тільки тому, що в середовищі Залєського бракує людей, охочих і здібних до перебрання такого посту. Його попередник, відомий польський публіцист Станіслав Цат-Мацкевіч, попав був у конфлікт з більшістю прихильників Залєського — і уступив. На його місце покликано маловідому людину, що довший час працювала в християнських професійних спілках, не мала ширших політичних горизонтів, а зате мала... рідню в Польщі. Є припущення, що його поворот був шантажований через його сина. Ганке відбував офіційну подорож до Риму, де говорив з архиєпископом Гавліною, а відтак, замість сісти в поїзд, що йшов до Парижу, змінив маршрут на Варшаву, і на другий день вже говорив з мокотовської радіовисильні. Некорисне враження викликали серед польської еміґрації спогади недавнього екзильного прем'єра Мацкевіча, що їх він через три місяці по уступленні з цього посту написав в паризькій „Культурі". В блискучій, як завжди в цього автора, формі спогаду, з таким цинізмом трактує він всю свою діяльність на посту прем'єра, що деякі поляки кажуть, що він на те тільки обняв цей пост, щоб згодом мати матеріял до написання статті.

Прізвища новоіменованого прем'єра Антоні Пайонка та його міністра закордонних справ Алєксандра Завіші багато не говорять не лише українському спостерігачеві польських справ, але й самим полякам. Новий уряд подав до відома свою програму, що цікавить нас ставленням цього середовища до справ східнього кордону Польщі. І так, читаємо в офіціозі екзильного уряду „Ржечпосполіта" (додаток до тижневика „Тиґоднік", що є публіцистичною трибуною Залєського): „Обов'язком уряду є вказати світові, що... польський нарід не перестав змагатись за привернення польській державі повної незалежности в границях, накреслених Ризьким договором на Сході і вздовж Одри та Нісси на Заході". Далі говориться про передумову для політики коекзистенції, якою має бути невтральний пояс з таких держав: Естонія, Латвія, Литва, Польща, ЧСР, Угорщина і Румунія. Взагалі вся зовнішньо-політична концепція „групи замку" не вносить нічого нового в заялозений вже плян звільнити т. зв. сателітські країни, а що далі на Схід, хай собі большевики спокійно консумують. Відсутність реального пляну протибольшевицької боротьби, а до того ще й фінансових ресурсів засуджує це польське середовище на дуже обмежену діяльність, що в більшості зводиться до поборювання противників.

Подвійна бухгальтерія

Куди більше прихильників, ніж екзильний уряд, і кращі фінансові можливості має ТРЄН. Передусім вона має за собою масу польського вояцтва в Англії і сильну пресу у формі добре редаґованого „Дзєнніка Польського" — („Дзєннік Польскі" і „Дзєннік Жолнєжа"), що має понад 30 тисяч тиражу і фахову редакційну екіпу. Також відсотково, оскільки взагалі в цім відношенні можна говорити про числа, ТРЄН має очевидну більшість серед польської еміґрації.

„Трійка" зазнала на днях болючої втрати в ненадійній смерті Томаша Арцішевського, що помер на удар серця 20 листопада ц. р. в підземці Лондону, коли їхав на двірець, щоб звідтам податись до Менчестеру на зліт комбатантів. Відійшла таким чином від ТРЄН особистість, що втішалась бездискусійним авторитетом навіть у противників. Коли йде про зовнішню концепцію цього середовища, а зокрема про справи майбутнього східнього кордону Польщі, то й ТРЄН не залишається позаду своєї конкуренції і переліцитовується в акцентуванні вірности ризькому кордонові. Саме в кінці жовтня ц. р. створено під патронатом ТРЄН „Раду Східніх Земель", об'єднання дотеперішніх двох товариств — Товариства Південно-Східніх Земель і Товариства Північно-Східніх Земель. Заповіджено видавання „Бюлетеню інформаційно-пресового", що має висвітлювати проблематику цих земель. Самозрозуміле, клич „Leopolis semper fidelis" є невідступною обрядовщиною сливе не всіх виступів діячів ТРЄН, ним залюбки послуговується й ген. Андерс. Таким чином, обидва центри польської еміґрації не змінили свого наставлення до цієї проблеми, і, хоча самі не дуже вже вірять у можливість реалізації своїх великопростірних плянів, з „принципу", як кажуть одні, або, щоб не дражнити свої низи, які в Англії здебільша походять із західніх областей України, як запевняють другі, — тримаються уросної граничної лінії, що її дійсність вже давно перекреслила. На політичну відвагу і реальний плян ні один з центрів спромогтися не всилі. Його серед польської еміґрації до деякої міри має середовище журналу „Культура", я є воно заступлюване, покищо, поетами і мистцями, як Лободовський чи Чапський. З публіцистів треба відмітити найсильніше тепер перо Юліюша Мєрошевського, що не раз висловлював свої критичні думки до концепції, яка старається, з одного боку, переконати Захід у конечності збереження теперішньої західньої границі, усталеної в Ялті, а з другого вказує на незаконність тої ж самої Ялти і вимагає статус кво з 1939 р. Мєрошевський не один, що засуджує таку подвійну політичну бухгальтерію, як несерйозне ведення зовнішньої політики, але переважаюча більшість все ще тримається обрядовщини.

Акція за поворот до Польщі

Останніми тижнями помічається серед польської еміґрації, а принаймні в деяких середовищах, намагання виправдувати поворот до краю. Розчарування політикою Заходу, зневіра в можливість змін у Польщі і брак особистих перспектив є моментами, що посилюють зріст таких

(Закінчення на стор. 3).

„ҐАВАРІТ ВОЛҐА"

Ваньки, яких позаганяв Кремль у казарми Східньої Німеччини для охорони „родіни", курять махорку, лускають „сємячкі" та позіхають на цілу губу. Але тільки від год. 19 до 20,30, коли на цілу казарму передається рев радіовисильні „Ґаварїт Волґа". Теми її передач дуже „цікаві": „*Роля комсомольської організації в армії та фльоті*", „Аполітичне освідомлення в армії", „Діяльність імперіялістичних аґентів", і т. п. І так день-у-день. Кожний такий „кавалок" кінчиться музикою: комсомольські пісні і партизанські марші.

Радіовисильня „Волґа" призначена для совєтських окупаційних військ в Німеччині. Має це бути щось ніби американська AFN, або англійська BFN, призначені та цінені вояцтвом згаданих держав. Та коли, наприклад, передачі радіовисильні AFN тривають від ранку до першої години ночі, то як вже згадано, „Волґа" реве в будні дні тільки 1½ години, а в неділі від год. 11 до 13. Це зрозуміло, бо Ваньки мусять цілий день працювати для добра „родіни". Вечори ж забирає у них „гостина в попа", що в мові червоних „ґероїв" означає вечірнє навчання в політрука.

Коли прислухатися мовним висиланням „Волґи", то віддалені вони від промов Булґаніна й Хрущова так, як небо від землі. Ні сліду зі „співіснування" різних політичних та господарських систем, про що так часто та широко розписується „Правда". Натомість день-у-день вбиває „Волґа" в голови „ребят" маршала Ґречка тезу Леніна, яку недавно представник совєтської армії Бірюков з'ясував так: „Ленін знав як ніхто, що нашу соціялістичну батьківщину ждуть ще смертельні змагання зі світовим імперіялізмом. Сьогодні намагаються імперіялісти ЗДА, Англії, Франції та Західньої Німеччини розпалити нову світову війну. Вони втратили здоровий глузд і готові повнити цей злочин. Але хай наші вороги мають на увазі, що коли вони розпалять нову війну, то вона буде гробом для світового капіталізму". „Високе бойове поготівля — найвищий обов'язок совєтського вояка" (генерал-полковник Боголюбов), „Совєтський вояк мусить вчитися, як розбити сильного та активного ворога" (генерал Петров), „Імперіялістичні аґенти ведуть підривну роботу в Східній Німеччині та серед совєтської армії" і т. п. теми виповнюють щоденні висилання „Волґи". Час від часу іде протирелігійна аґітація. Коротко кажучи, „Волґа" має дбати про те, щоб „палаюча ненависть до ворогів совєтського народу ні на момент не послабла". Кожне таке „поучення" підмальовується шовіністичними розповідями про „родіну", „великий русский народ", тощо.

Рівночасно з тим, як „Волґа", та ще 16 подібних радіовисилень на европейських та азійських територіях СССР висилають такі „миролюбні" авдиції — Булґанін розпливається в „любезностях" над далеким Ґанґом, а „товаріщ Нікіта", широко розставивши руки на взір циркового фокусника, проголошує індійському народові: „Я хочу переконати громадян Індії, що ми є їх приятелями і готові поділитися з ними останнім куском хліба". Ці самі Булґанін та Хрущов стягнули зі своїх соціялістичних ніг „сапаґі" і так мандрували до могили Ґанді, якого ще недавно називали „зрадником соціялізму", „лакеєм імперіялізму" і т. п. І хоч мільйони мешканців Індії не читають часописів, все ж таки голос „Times of India", який про промову Булґаніна в індійському парляменті написав, що вона „є не на місці", — не втоне в водах Ґанґу.

Індійському народові варт було б послухати передачі радіовисильні „Волґа", а тоді подякував би він Нікіті за останній кусок хліба і запропонував би йому поділитися цим куском з голодним „совєтським народом".

Нестор

ГЛИБОКИЙ ПЛУГ ПРОЙШОВ...

Глибокий плуг пройшов полями
Моєї тихої душі,
І впали в слід його стеблами
Квітки, щоб зсохнути в душі.

Зійшла зоря. В яснім покрові,
В короні зір виходить ніч;
Сховався місяць у діброві,
Останні хмари плинуть пріч.

Скажи ж мені... Та що й казати?
Сама ти плуг той навела,
І бачить небо в ясних шатах
Квіток загублених стебла.

МИК. ЧЕРНЯВСЬКИЙ

Д-р Володимир Ґалан
Екзекутивний директор ЗУАДКомітету

ЗВІТ

з праці Злученого Українського Американського Допомогового Комітету за час від 1 січня 1953 року до 30 вересня 1955 року

на П'ЯТИХ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРАХ ЗУАДК 12 листопада 1955 року в готелю БЕЛЬВЮ-СТРЕТФОРД у Филаделфії.

(5)

У постійній опіці ЗУАДКомітету є вдова по Головному Отаманові, пані Ольга Петлюра, що живе у Парижі. ЗУАДК висилає їй систематичну постійну допомогу в грошах. За звітовий час ЗУАДК виплатив на цю ціль 1.282 дол. Постійну грошову підмогу дістає теж вдова по проф. Дмитрові Дорошенкові, а саме 10 дол. місячно. Це теж невелика допомога, але вона постійна і дає змогу пані Наталі Дорошенко упорядкувати свій життєвий бюджет.

Постійну грошову допомогу отримують деякі дитячі садочки в Німеччині. Крім того грошову, одно- чи теж кількаразову допомогу у висоті від 15 до 100 дол. отримали окремі особи, які були в потребі.

Постійну грошову допомогу для співдії в акції ЗУАДКомітету дістає ЦПУН (суму 200 дол. місячно), а теж грошову допомогу дістали КоДУС, СХС, Об'єднання Українських Жінок, інваліди в Німеччині в акції координації всієї допомогової діяльности на цьому терені, як теж УЦДОА в Австрії.

ЗУАДК переслав теж поважну грошову допомогу із збірок організацій-членів ЗУАДКомітету, як Об'єднання б. Вояків Українців у ЗДА, Братство Дивізійників, Золотий Хрест і інші, із спеціяльними призначеннями.

При розподілі грошової допомоги мусить бути повна координація, щоб ця допомога ішла там, де її найбільше потрібно і де вона має застосування згідно з напрямними Суспільної Служби. Та тут біда, що кожна організації, збираючи на якусь ціль, хоче мати свій „кредит" і тому часто така акція має притилежний вислід: замість помочі, вносить лише замішання у всю допомогову діяльність.

Головне в допомоговій акції — це систематичність, бо лише систематична і плянова громадська і відповідальна допомогова діяльність може бути справедлива і дати бажані результати. Тому то теж ЗУАДКомітет заініціював порозуміння, на підставі якого установляється, кому постійна поміч належиться, як теж, як зорганізувати здобування фондів на цю акцію. Під цю пору в постійній допомозі ЗУАДКомітету є працівники НТШ у Сарсель, Пані Отаманова Петлюра, пані Н. Дорошенко, деякі садочки в Німеччині — це, якщо мова про грошові дотації, без широкої сітки харчової допомоги, про яку я вже звітував. Напевно є потреба для ширшої і більшої допомоги фондами, але для цього теж треба більшої і ширшої співпраці всіх наших організацій у ЗДА і в Канаді.

З уваги на допомогу у Сарсель теж і інші наші наукові осередки, як Український Вільний Університет і УТГІ висувають прохання обняти їхніх науковців постійною допомогою — нехай у формі місячної допомоги по 7 дол., як це виплачує ЗУАДК для працівників у Сарсель.

Екзекутива ЗУАДК вже радила над цією справою і має позитивну думку про неї. Головна річ — це фонди. Саме фонди, чи радше їх скупість не дозволяють ЗУАДКомітетові повести ще ширшої і повної допомогової акції. Якщо б наша громада дала вдосталь цих фондів, ЗУАДКомітет напевно забезпечив би найбільш необхідною допомогою українські національні, культурні, суспільні і особисті потреби на еміґрації.

Суспільна Служба

Назва СУСПІЛЬНА СЛУЖБА широка і в ній вповні вміщається вся харитативно-допомогова й гуманітарна праця ЗУАДКомітету. Але в нас поняття це нове і тому про суспільну службу треба нам окремо говорити. Саме завдяки діяльності ЗУАДКомітету поняття СУСПІЛЬНА СЛУЖБА отримало вже і в нас — так би мовити — право громадянства і набирає щораз ширшого значення.

В цій ділянці головну увагу присвятив ЗУАДК молоді — наймолодшим членам нашого суспільства. Крім цього — з уваги на масовий наплив нових українських поселенців до натуралізації — ЗУАДК присвячує теж велику увагу цій новій проблемі.

Доказом цієї уваги є видавнича діяльність ЗУАДКомітету в ділянці Суспільної Служби, у вигляді Бібліотеки Суспільної Служби. В цій Бібліотеці вийшли вже два томи, а саме: „Норми для Дитячих Садків" — книга про ведення дитячих садочків, зладжена за офіційними приписами Пенсилвенійського стейту. Цю книгу виготовила, зладивши переклад із англійської мови, наша працівничка пані Тетяна Горащенко. Книгу відбито циклостилевим способом всього у 200 примірниках. Кошт — 215 дол.; „Підручник американського громадянства" — зладжений фахівцем — це конечна книжка для всіх, хто старається набути американське громадянство. Надруковано 4.744 примірники цієї книжки, а кошт разом із гонораром для автора винів 1.050 дол. Досі розпродано 2.721 примірник цієї книжечки за суму 1.140'80 дол. (Книгарні мали 25-35% опусту). Значить, вже кошти видання повернулися. Залишилось ще 2.023 примірники книжки і це вже чистий прибуток ЗУАДКомітету, що дало б — якби всі книжки розійшлися — коло тисячу долярів. Ці гроші були б вже капіталом для дальших видань Бібліотеки Суспільної Служби.

Дитячий Садок

Дитячий Садочок ЗУАДКомітету у Филаделфії — це плянове започаткування Української Суспільної Служби на американському терені. Самий садок не є дефіцитовим підприємством, а до того приносить велику громадську користь. Користь мають батьки, бо залишають дітей на час своєї праці під уважливою і фаховою опікою; користь має суспільство, бо діти виховуються змалку на добрих громадян. При садочку дістали працю спеціялісти цього діла.

У літній час були організовані літні оселі при нашому Садочку. Ведено теж при нашому Садочку окремий відділ для дітей шкільного віку. Це для тих дітей, батьки яких працюють, і діти після шкільних зайнять не мають де подітися. Діти шкільного віку користають теж із дешевих обідів у нашому Садочку.

Загальний прихід нашого Садочка за весь час існування був 23.958,20 дол., розходи були за той час — 23.307,40 дол., отже в касі Садочка на банковому конті є — 650,80 дол.

Інші роди Суспільної Служби

ЗУАДК — це інституція допомоги і виконує різні чинності в рамках діяльности Суспільної Служби, головно на терені Филаделфії, де приміщується Головна Канцелярія. Саме під цю пору масової натуралізації потрібно нашим людям допомоги у свідченні перед іміґраційними і натуралізаційними властями. Персонал ЗУАДКомітету часто йде в ролі перекладача до лікарень, чи установ з нашими аплікантами. Апліканти відвідують бюро ЗУАДК з проханнями про виповнення всякого роду формулярів, про вияснення різних правних справ, про поради, про інтервенції на місцях праці, в урядах праці, з проханнями допомогти їм влаштуватись на працю. До ЗУАДК приходять апліканти дослівно в усіх справах, які їх турбують, бо мають довір'я до своєї установи. Навіть у складних родинних справах звертаються апліканти до ЗУАДК. Справа неточних заподань у документах — це велика ділянка, яка має велике листування і багато інтервенцій на свойому конті. Цю справу ЗУАДК узгіднював із УККА. Ця справа вимагає спеціяльної уваги, бо вона мусить бути вповні дискретна.

Допоміжний у працях Суспільної Служби ЗУАДКомітету у Филаделфії є перший наш Відділ. Велике значення в цій діяльності має наш дім у Филаделфії, який став справжнім громадським осередком, де не лише знаходять всі анонімові новоприбулі приміщення і перший притулок, але де приміщується Мистецька Студія, курси і багато нарад і вечорів наших місцевих організацій знаходять тут свою авдиторію.

Популяризація ідей Суспільної Служби велась широко теж у пресі. Багато статтей і теж довша розвідка про Суспільну Службу появилась у „Свободі". ЗУАДК є членом Міжнародної Конференції Суспільної Служби. Екзекутивний Директор був учасником 7-ої такої міжнародної Конференції в Торонто літом попереднього року.

ЗА МАТЕРЯМИ І ЗА БАТЬКАМИ — СЛОВО!

Японці святкують кожного року день дітей. — Діти там втішаються особливою увагою і їх день — це всенаціональне радісне і врочисте свято. У нас такого дня - свята не було, але завівся був у Галичині цінний звичай щорічних рідношкільних свят — і крайових і повітових. Усі пам'ятаємо особливо такі крайові свята у Львові — був це імпозантний здвиг молоді на площі „Сокола - Батька".

У більшості християнських народів своєрідним дитячим святом є день св. Миколая, коли діти дістають від нього дарунки з неба. Таким дитячим святом є і Різдво Христове. Різдво — це не тільки культ і поклін Дитяткові Божому, це одночасно радісне дитяче свято, що мало й має свої звичаї в кожного християнського народу. Сьогодні найбільше поширений перенятий з Німеччини звичай устроювати ялинку, а під неї класти дарунки дітям від янголика.

Радісні,щ щасливі дитячі дні! Скільки ж втіхи дають дітям ці дарунки від св. Миколи і від янголика!

Та тут не тільки справа дарунків — тут справа і великого виховного значення. У наших умовах діти мають усього доволі, і тому святмиколаївські і різдвяні дарунки мусять мати особливу свою вартість.

Наші батьки у своїй більшості вважають, що дарунок тим вартісніший, чим дорожчий і витрачають часто великі суми часто на зовсім зайві або й мало потрібні речі. І якже часто і, на превеликий жаль, щораз частіше забувають вони про дуже важні і цінні дарунки — забувають про рідну дитячу книжку!

Мало цього: знаємо м. і. і такий випадок, де навіть свідомі батьки, що посилають своїх дітей до вечірньої рідної школи, заявлялися — важко повірити — проти обдаровування дітей рідними книжками!! Неймовірне, але правдиве!

Справа нашої дитячої книжки — це ціла проблема нашої іміграції.

Наш книгарський ринок може похвалитися рядом видань для дітей, що їх сміло можна дати у руки дитині. Це передусім видання, що мають марку „Нашим дітям", або зазначену апробату — поруку ОПДЛ, далі ж видання установ, як Українського Народного Союзу (перше видання бібліотеки „Веселки" — історичне оповідання В. Бандурака „Козацька дитина"), видання недавнього часу СУБ в Англії, видання Союзу Українок Америки, видання Пласту, СУМ-у. Ці книжечки видання ОПДЛ і книжечки установ, хоч може вони з деяких оглядів і не ідеальні, але вони все ж таки вартісні і їх сміло можна поручати батькам для їхніх дітей — особливо на св. Миколая і Різдво.

Уявімо собі, що всі наші матері і батьки подбають цього року про дарунки дітям у формі книжок, видань „Нашим дітям" ОПДЛ чи гром. установ. Що це значинть? Це значить, що книжкові магазини зразу ж звільняються і за місяць - два наше ОПДЛ кидає на ринок ряд нових і розкішних випусків. А невже всі ми цього не бажаємо?

Тут не справа пожертв на видавничий фонд, і не справа в браку творів для друку і не справа в браку мистців - ілюстраторів, а справа в найпростішому: щоб всі наші матері й батьки таки купували, або бодай раз в рік під св. Миколая і Різдво купили для дітей кілька добрих вартісних дитячих книжок.

Скромне побажання, але здійснення його — це запорука розвитку нашої дитячої й юнацької літератури і видавництва „Нашим Дітям" Об'єднання Працівників Дитячої Літератури та зв'язаного з ним видавництва „Веселка" при „Свободі".

Св. Миколай із неба дивиться і сумує, бо не знає, чи й цього року в його дарунках буде для українських діток рідна українська книжечка... Дивиться він і на нас, батьків... Дивиться і питає, як буде?...

Маймо надію, що цьогорічний день св. Миколая і Різдво сповнять радістю і дітей на вид рідних книжечок, сповнять радістю і св. Миколу і янголика, сповнять радістю і батьків, — радістю із найкращого дарунку їхнім дітям із рідних українських книжечок. А тоді наступний рік напевне принесе багато нових і ще кращих видань.

За матерями і за батьками — слово.

М. Б. Сухий.

● **Демократичний сенатор Гюберт Г. Гомфрі заявив, що він кандидував би на віце-президента разом із Адлеєм Стівенсоном, якби йому це запропонували, але сам не буде про це старатися.**

Українська Літературно Мистецька Клюб
Ню Йорк, 149, 2-а Ев.

З Л. М. Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що у п'ятницю 9 грудня відбудеться доповідь панни Слави Сурмач про враження з подорожі по Англії, Франції, Італії, Австрії, Німеччині, Данії і Норвегії. Доповідь буде ілюстрована кольоровими фільмами. Половину доходу з вечора призначено на допомогу потребуючому мистцеві в Европі. Початок о год. 8 вечора.

Петро Шох

МІСЦЕ УКРАЇНСЬКОГО ІНЖЕНЕРА В УКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДІ В АМЕРИЦІ

(Доповідь, виголошена на І. З'їзді Українських Інженерів Північної Америки в Торонто, 3 вересня 1955).

(Закінчення)

Співпраця тут роджених інженерів набирає есенціонального значеннвя, коли взяти під увагу обставини, що „Вісті", орган поволі мусять перейти на англійську мову, щоб бути в стані сповняти доцільно завдання зовнішньої інформації. Ця думка може навіть здатися декому доволі єретичною, але погодитися з нею треба.

Цим у короткі вичерпувалися б напрямні першої частини нашого плянування — назвім її матеріяльною.

⁂

З черги розробім наші завдання в галузі духових вартостей, що ми їх готуємось піднести в дарунок нашому народові, в годині, коли з нього спадуть пута неволі. Ці завдання є порядку далеко ширшого.

Треба признати, що сучасне безнадійне положення України є найбільшою причиною нашої слабости. З кожною п'ятирічкою петля затісняться, тобто народне господарство України стає чим раз більше залежне від загальноімперського СССР. Скинути цю залежність, на нашу думку, є чи не тяжче, аніж залежність політичну. Тут не поможе хвилевий прояв героїзму. Тут вимагається праці поколінь за суворо наміченим пляном. Матеріяли до цього пряну повинні бути кожночасно готові, як свого рноку мобілізаційний плян і нашим обов'язком є в міру сил ці матеріяли збирати та опрацьовувати. Праця в наших комісіях, студії сучасної української економіки повинні бути поширені, темпо їх посилене. Далі, ми повинні організувати підготовку фахових підручників, оригінальних чи перекладних, для всіх галузей техніки. Нас не повинна зовсім непокоїти обставина, що тих підручників ми не можемо видати друком. Ми їх повинні мати готовими до друку.

Про потребу цього не доводиться багато переконувати. В галузі техніки політика Москви є цинічно одверта: ніяких, навіть паперових, концесій у цьому відношенні підбитим народам! Все є кероване із усесоюзного центру. Навіть про людське око нема респекту до „прав" т. зв. „республік". Всі високі технічні школи підлягають безпосередньо всесоюзному міністерству, поминаючи міністерства окремих республік. Тож неповажно говорити про солідну технічну літературу писану українською мовою.

Як узяти ще під увагу, що совєтська техніка, не зважаючи на крикливу пропаґанду, далеко не передова, в порівнянні з направду ведучими народами, то стане ясно, як важко є для нас освоїти технічні методи заходу та зробити їх доступними для широкого застосування в завтрішній Українській Державі.

Про початки нашого технічного світу свідчать деякі прояви останніх років, як напр., вияв заінтересування справою технічної термінології, над якою працює кілька одірваних гуртів, що, на жаль, покищо лише дуже слабо між собою сконтактовані.

Алеж термінологія це є лише маленька частина того, що повинно бути зроблене для знівелювання затій звести українську техніку з ширшого шляху вільного розвитку на підрядну ролю, а технічний геній українського народу використати та записати на чужий рахунок. Праця повинна охопити всі доступні нам ділянки науки. Для розподілу та реєстрації повинен бути утворений диспозиційно - координаційний осередок.

Оскільки участь у першій частині нашого плянування, що ми її назвали матеріяльною, обумовлюється лише колеґами, що працюють фахово, участь у тому другому пляні повинна охопити всіх українських інженерів, що поділяють висловлені тут думки, незалежно від того, чим вони заробляють на прожиток. Ця праця повинна стати улюбленим зайняттям „гоббі", для кожного.

Вона виповнить прогалину для колеґ, що тимчасово позбавлені можливости працювати за фахом, а багато ж із них має неодне до сказання у технічній ділянці, що була їхнім довголітнім полем діяльности.

Спрямування нашої уваги в цьому напрямі дасть можливість скаталогувати вже готові праці, що напевно є у багатьох наших інженерів, але вони мовчать про це, знаючи, що друкування їхніх творів наразі не є на часі.

Таким способом буде збережене від загину безцінної вартости майно — продукт довгої праці нашої технічної інтеліґенції. Повинне бути утворене авторитетне тіло для кваліфікування оригінальних творів наших інженерів. Можна запевнити, що серед тих творів знайдуться такі, що їх треба буде перекласти на англійську мову та видати друком негайно.

Це збільшить наш вклад у технічну скарбницю вільного світу, що є також одним із почесних обов'язків українських інженерів у цій країні.

Для успішного переведення повищих думок у життя ми повинні вже нарешті реально зв'язатися з нашими науковими установами, добитися створення там технічно-інженерських секцій та взяти можливо чисельну участь у працях тих секцій.

Здійснення нашого плянування річ зрозуміла, потребуватиме довшого часу. Тому плян не був би повний, якщо б у ньому не було теж взято під увагу проблеми студентів високих технічних шкіл, цих потенціяльних господарів нашого майбутнього, на чиї руки ми передамо всі наші пляни й недокінчені завдання.

Повинна бути забезпечена тяглість праці, іншими словами повинен бути забезпечений доплив молодих сил до товариства. Треба нам добре зупинитися над цим питанням, що до певної міри виростає в питання нашого „бути — чи не бути".

● **Вальтер Ґізінґен,** 60-літній світової слави німецький піяніст, важко поранений в минулу п'ятницю в автобусовій катастрофі на шляху поміж летовищем у Франкфурті і летовищем у Штутґарді, де 18 пасажирів мали пересісти на літак до Риму. Дорога була засніжена і на закруті автобус, що їхав із швидкістю 70 миль на годину налетів на стовп. Дружина Ґізінґена і один американський вояк згинули, а 7 вояків і 4 цивільні особи ранені. Самому шоферові нічого не сталось.

ХРОНІКА ДІТРОЙТУ

НЕДУГА ВІДОМОЇ ПИСЬМЕННИЦІ

Нещасливий випадок, який трапився недавно відомій лікарці і письменниці д-р Софії Парфанович, прив'язав її на довгий час до ліжка. Посовгнувшись на долівці у власному мешканні, вона впала так фатально, що зломила ногу в клубі і після того мусіла піддатись операції. Цей нещасливий випадок вдаряє не тільки особисто п. Парфанович, але теж підрізує громадську її активність, зокрема її літературну роботу. Тому слід побажати, щоб наслідки цього припадку не тяжіли довго і щоб письменниця якнайшвидше вернулась до повного здоров'я.

Д-р С. Парфанович лежить у шпиталі Ст. Джозеф Мерсі, 2200 Іст Гренд Бовл., кімната 525.

П'ЯТІ РОКОВИНИ Т-ВА У. ІНЖЕНЕРІВ, ВІДДІЛ У ДІТРОЙТІ І ЮВІЛЕЙНИЙ БАЛЬ

Згуртовані від 5 років у становому ТУІ дітройтські інженери проявляють безупинну активність у різних ділянках громадського життя. Вони здійснили задуми про заснування У. Літ.-Мист. Клюбу на своєму товариському вечорі, вони були ініціяторами Фед. Кредит. Спілки, як теж (називаючи тільки найважливіше) вможливили заіснування оселі „Діброва". Вони й були надхненниками великого з'їзду українських інженерів з Америки і з Канади цього літа в Торонто і багатьох цінних його постанов. Інженери активні й особисто (з малими винятками) по різних організаціях, не занедбуючи рівночасно внутрішньої праці в самому становому т-ві, яким цього року проводить інж. Роман Крохмалюк. За 5 років існування дітройтський відділ ТУІ має направду чим похвалитись.

З уваги на велике духове зусилля, вжите на підготовчу працю до торонтонського з'їзду і на самому з'їзді, рішено 5-річчя Відділу відсвяткувати розваговою імпрезою. Влаштований 12 листопада ц. р. баль інженерів, для якого винаймлено всі залі Інтерн. Інституту, зібрав близько 300 осіб, між якими були й гості з Віндзору, Клівленду, навіть із Торонто. З'явився теж дехто з тутешніх уродженців з академічною освітою і був теж гурток чужоземців з цієї категорії, м. і. двох китайців. Добірна й елеґантна публіка, що після літніх пікніків віднайшла з легкістю карнаваловий настрій, темперамент аранжерів, помислове декоративне мистецтво Е. Козака у балевих залях, з притаманним йому і завжди актуальним гумором, а далі дуже поміркована у джазово-крикливій тональності теперішньої танцювальної музики оркестра „Зоря", врешті дбайливість групи пань, щоб і вибагливе піднебіння задоволити в багатому буфеті — все те склалось на направду гарну цілість цієї ювілейної товариської імпрези. Дружини інженерів, пані: Петріна, Кордуба, Варивода, Зубаль, Серединська, Крохмалюк і Мілянич, а також інженери: Заяць, Білий і очевидно голова Крохмалюк — це особи, які несли тягар праці.

„УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ"

Вже другий рік веде свою працю на терені Дітройту наша музична школа п. н. „Український Музичний Інститут". Без гомінкової реклями Інститут виконує подвійно корисну роботу: вводить наших дітей у світ музики, до того й рідної музики. В учительському складі школи є відомі музики - подагоги: Василь Витвицький, Володимир Верстюк, Марія Віханська, Марко Лепкий, Ірина Решетилович, Богдан Сарамаґа і Марта Тарнавська. Для ведення кляси бандури запрошений Григорій Китастий.

Минулорічні кінцеві іспити і прилюдні виступи виявили, що в школі є немало музично-обдарованих учнів. Загальне число учнів у цьому році переходить пів сотні.

Ukrainians in Detroit

Під таким наголовком появилась восени книжка, що її склало подружжя Мих. і Марта Віхорек (з гурту укр. „ґреджуейтів"). Вона „не подумана" як історія українського народу в Дітройті — пишуть автори в передмові. „Ми сягнули в історію, релігію і т. і. настільки, щоб дати читачеві тільки короткий образ народу. Зате ми спробували дати по можності комплетний образ українців у Дітройті в теперішню пору і сподіємось, що дали відповідь на чимало питань як для американських так і для українських читачів. Ми теж надіємось, що це тільки початок і що інші підуть нашим слідом, даючи більші і кращі книжки на цю тему".

Треба признати, що п-ству Віхоркам вдалось зґромадити багато матеріялу і віддзеркалити укр. життя митрополітального Дітройту в багатьох детайлях, до того — безпристрасно і без вияви ґрупових склонностей чи симпатій. Реєстр організацій, складений за характером їх завдань, такий же реєстр професіоналістів, а далі бизнесменів — дають книжці велику вжиткову вартість. Установи й особи, що стоять у рядах громадського активу, як теж всі, що хоч трохи цікавляться українським життям у свому місті, ледве чи зможуть тепер обійтись без цього цікавого довідника. Зв'язкі інформації у статтях „Хто є українці" і „Іміґрація" найдуть теж вдячного сприймача. Все те, що написане про церкви, їх організаційні прибудівки, про школи, про різні відпочинкові і розвагові клітини, про історичні і національні свята й особи, хоч і не дає вичерпного образу, але він вистачаючий для загального обзнайомлення читача. Вважаємо, що сами автори, прийнявши з вдячністю дружні заваги і додаткові інформації або поправки, видадуть у недалекому часі ще повнішу книгу про Дітройт. Як добре було б, коли б у нас були подібні книжки-довідники в усіх більших осередках українців в Америці!

В. Несторович.

ДО РОДИНИ І ПРИЯТЕЛІВ У ЗВ'ЯЗКУ З АРЕШТУВАННЯМ МОГО БРАТА БОРИСА ЛЕВИЦЬКОГО

Дня 22 жовтня ц. р. арештовано в Берліні мого брата Бориса. Зогляду на те, що на сторінках преси появилися різні повідомлення і коментарі, прошу Вас терпеливо вичекати до закінчення слідства та прийняти від мене заяву впевнености, що мій брат Борис впав жертвою випадку та жахливої у своїх формах політичної розгри.

Святослав Левицький.
Шикаґо, Ілл.

СЕРЕД ПОЛЬСЬКОЇ ЕМІҐРАЦІЇ

(Закінчення зі стор. 2).

настроїв. Поминаючи поворот Ганке чи д-ра Щепюрського, сенсацію викликала стаття президента Центральної Ради ППС Зигмунта Заремби, вміщена цими днями у паризькому органі ППС „Сьвятло". В цій статті, між іншим, читаємо: „Деяка, незначна, частина еміґрації рішила використати режимове запрошення до повороту і повернутись на батьківщину, до своїх. Не маємо найменшого наміру спротивлятися такому рішенню" бо „присутність на західній сцені великих мас статистів не вирівнює втрат, що наступають внаслідок зменшення людей в краю". Автор закінчує такими словами: „отже не маємо інших слів на прощання тих, які рішаються вернутися, як тільки бажання, щоб удалось їм влаштуватись в краю і працювати з користю для себе і народу". Стаття Заремби викликала спротив решти ЦР ППС, домагаються навіть його уступлення з ЦР. А проте, вона симптоматична для настроїв польських еміґрантів. Знов же у Варшаві покликано в останніх днях до життя товариство „Польонія", що має вести посилену акцію за поворот. Воно куди делікатніше і спритніше побудоване, як аналогічне товориство Міхайлова в Берліні. В „Польонії" беруть участь визначні науковці і відомі культурні діячі, більшість з них „апартійні". Їх пропаґанда допасована до дійсности. Про успіхи цієї акції ще годі говорити, але, як твердять поляки, вона може потягнути за собою якусь малу частину еміґрації.

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників

Зі Спорту

УСК, НЮ ЙОРК ЗМАГАЄТЬСЯ ЗА ВЕРШОК „ЛІҐИ"

ДЖУЛІЯНА - КАЛЯБРІЯ — УСК, НЮ ЙОРК 2:4 (1:2)

УСК: Ю. Цьолко — М. Шмігель, Р. Підгорецький — В. Коваль, В. Ссрант, О. Наливайк — З. Шпон, Р. Павлюк, Є. Голюка, Є. Аридт, Г. Гивель (I) Менажер: О. Гірка.

Суддя: А. Шмідт. Глядачів 500.

Неділя, 27 листопада 1955. — Після нещасливої прогри проти скорих Геленік в „День Подяки" (1:3), що збільшила число втрачених точок до 7 — УСК Ню Йорк був виставлений на нову пробу — сильної італійської дружини Джуліяна-Калябрія.

Перших 30 хвилин не ворожили нічого доброго для УСК-у М'яч майже не переходив на ворота противника. УСК дає собі накинути високу гру, яка була йому зовсім чужою. Крім того, вражав брак руху в нападі й певна зneохота. 15 хвилин до кінця УСК несподівано оживає і короткими подачами, започаткованими знаменитим Василем „Франьом" Ковалем з помочі, „мішає" противника. В цьому періоді й падає вирівняння та провадження 2:1. Зенон Шпон, футбольний вихованок УСК-у, розумним маневром вирівнює вислід, а Євген Аридт далеким стрілом здобуває провадження.

В другій половині УСК показує себе з найкращої сторони. Роман „Вельо" Павлюк, який з кожними змаганнями приходить до кращої форми, починає все нові й нові заграння нападу, що кінчаться воротами „бомбардіро" УСК-у — Є. Аридта і многонадійного лівокрилового УСК-у — Григорія Гибеля (I).

Після цієї неділі УСК Ню Йорк займає в табелі „Ліґи" Німецько - Американського Футбольного Союзу 6-те місце на 18 дружин: гор. — 9, виграних — 5, нерішених — 1, програних — 3, воріт — 30:16, точок — 11:7.

ДЖУЛІЯНА - КАЛЯБРІЯ II — УСК, НЮ ЙОРК I Б 0:4 (0:2)

УСК I Б: О. Решітник — I. Макогін, З. Крамарчук — Я. Сосяк, І. Гаврилюк, Я. Підгорецький — Р. Гринішак, В. Гивель (II), Я. Василькевич, М. Коритовський, В. Фурмон, (О. Олійник). Менаджер: С. Боднар.

Несподіванкою сезону 1955/56 є безсумніву УСК I Б, що тепер займає в табелі „Резерв Ліґи" 1 місце на всіх 17 дружин, маючи в 8-ох грах: 5 виграних, 2 реміси і тільки одну програну; воріт 25:10, точок 12:4.

В цікавій грі цієї неділі ворота для УСК I Б здобули В. Гивель і Р. Гринішак по 2.

БЛЮ СТАР ЮНІОРИ — УСК, НЮ ЙОРК ЮНІОРИ 3:3

По гарній грі, що повинна була закінчитися перемогою юніори УСК-у, не маючи вмілого воротаря, мусіли задовольнитися ремісом у своїх перших мистецьких змаганнях в Німецько-Американській Лізі. Менаджером юніорів є п. В. Кутний.

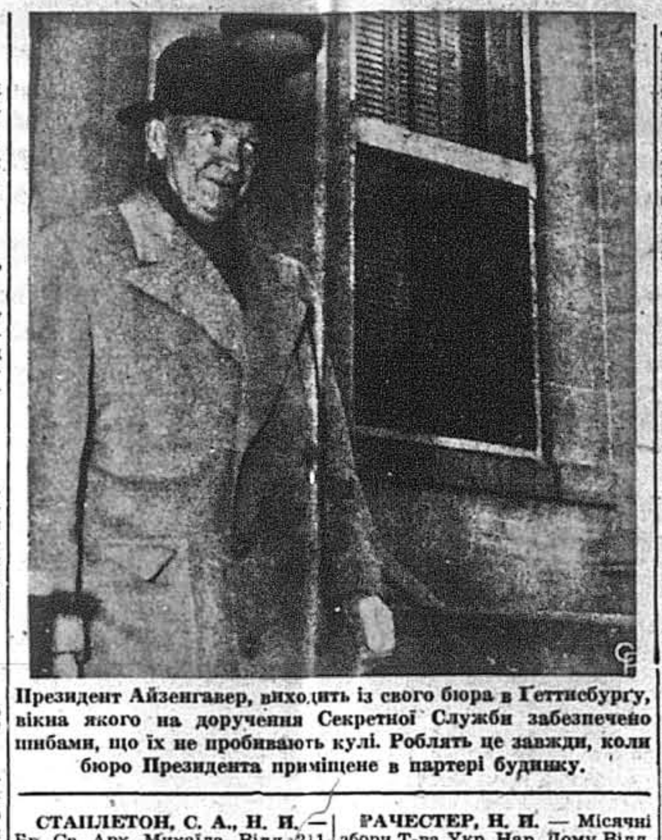
СК, Ню Йорк Учні — УСК Ню Йорк Учні 1:0.

Виступаючи тільки у вісімку найменші УСК-у держали вислід 0:0 аж до 2-ох хвилин перед кінцем. У 4-ох мистецьких змаганнях наші учні мають 2 виграні і стільки програних.

ЩЕ ОДНА ДРУЖИНА УСК НЮ ЙОРК?!

УСК Ню Йорк робить заходи, щоб зорганізувати ще одну дружину копаного м'яча і таким способом дати нагоду змагатися багатьом молодим змагунам кляси дорослих. На перешкоді створення вже п'ятої дружини стоїть брак фінансів.

Роман Лисняк.

Президент Айзенгавер, виходить із свого бюра в Геттисбурґу, вікна якого на доручення Секретної Служби забезпечено шибами, що їх не пробивають кулі. Роблять це завжди, коли бюро Президента приміщене в партері будинку.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЮАРК, Н. ДЖ. — Річні Збори Т-ва Зап. Січ, Відд. 371, відбудуться в п'ятницю 9 грудня о год. 8 веч. в Січовій Залі при 506 — 18-th Ave., Newark, N. J. Буде звідомлення урядників, як також вибір уряду на наступний рік. Рівнож прохається всіх довгуючих членів вирівняти свої залеглі вкладки до кінця цього місяця. — За уряд: І. Оверко, пред.; П. Заболоцький, касир; Ю. Баранок, секр.

Филаделфія. — Т-во „Мир", Відд. 324, повідомляє членів, що міс. звичайні збори відбудуться дня 10 грудня, о год. 8 ввечері в Укр. Клюбі при 23 Brown Str. З огляду на це, що це є останні звичайні місячні збори. Т-во Мир просить всіх членів прибути і вирівняти всі залеглі вкладки. — За уряд: Горохівський Александер, предс.; Буряк Никола, касир.; Струк Іван, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Братство св. І. Хрест., Відд. 76 повідомляє всіх своїх членів, що річне засідання відбудеться 11 грудня, о год. 1-ій попол. в Українській Централі при 180 Вільям вулиці. Проситься всіх членів прийти на ці збори. Урядники здадуть звіт за 1955 р., як також буде вибір уряду на 1956 рік. Довжних членів напоминається прийти й вирівняти залежний довг. — За уряд Братства й Відділу: Ст. Мриґлод, предс.; В. Шеремета, касир; В. Салабун, секр.

ІСТ. СТ. ЛУІС, Ілл. — Т-во Запорозька Січ, Відділ 284 повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю 11-го грудня в Українськім Народнім Домі, о год. 2-ій по пол. Буде вибір уряду на 1956 рік. — Микола Гудима, предс.; Петро Кохманський, кас.; Іван Засилюка, секр.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. — С-во Любов, Відд. 177 повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю 11 грудня, точно о год. 2-ій попол. в Церковній Галі на Public Str. Просимо всіх членів прийти та вислухати звітів і вибрати уряд на 1956 р. Також просимо приєднати нових членів до Відд. — І. Лаба, секр.

ФЕНІКСВІЛ, Па. — Т-во св. Петра і Павла, Відд. 321 повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю 11 грудня в парафіяльній залі, о год. 1-ій по пол. На зборах буде вибір управи на 1956 р., тому присутність всіх обов'язкова. Проситься вирівняти всі залеглості. — М. Куриляк, предс.; Д. Білик, кас.; Д. Чук секр.

СТАПЛЕТОН, С. А., Н. Й. — Бр. Св. Арх. Михаїла, Відд. 211 повідомляє всіх своїх членів і членкинь, що річні збори відбудуться 10-го грудня, точно о год. 7:30 ввеч. в залі Укр. Кат. Церкви 35 Варен вул. Просимо всіх членів прийти, бо буде звітування уряду і контрольорів. Рівнож буде вибір нового уряду на 1956 р. Довгуючих членів просимо вирівняти довги. Приниматиметься нових членів. Неприявні урядники і члени підлягають карі після ухвали. — П. Тіцький, предс.; П. Телешецький, касир; Т. Соколовський, секр.

БОСТОН, МАСС. — Річні збори Т-ва ім. Є. Коновальця, Відд. 238 відбудуться в неділю 11-го грудня. Зараз по Службі Божій в залі Укр. Прав. Церкви, 136 Arlington Str. Прохаємо усіх членів прийти вислухати звітів відд. Управи та вибрати Управу на 1956 р. Будуть важливі наради про що кожний член повинен знати та їх вирішувати. Пригадується теж усім тим, хто ще не переслав датку на „Веселку", повинен це зробити негайно або принести на збори, а дальшою висилкою займеться Управа. Приведіть зі собою кандидатів, щоб вписати в члени УНСоюзу. — П. Мороз, предс.; П. Попович, кас.; Іл. Сілінський, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. — Т-во Запорозька Січ, Відд. 325 повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в суботу, дня 10-го грудня б. р. о год. 8-ій ввечері, у галі Народного Дому 216-18 Grand Str. Обов'язково всі члени повинні прийти на річні збори і вирівняти свої залеглі вкладки, як до Т-ва, так й до Союзу. Довгуючі члени будуть суспендовані. Цілком не прибувші члени підлягають карі після статуту. На зборах будуть вибирати новий уряд і приймати нових членів. — За уряд: В. Возняківський, предс.; В. Троць, кас.; І. Гавришко, рек. секр.; П. Малицький, фін. секр.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. — Т-во Укр. Січ, Відд. 182 повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю 11-го грудня о год. 2-ій попол., в залі Парафіяльній 45-47 Говп Авені, в Пассейку, Н. ДЖ. Буде звіт урядників, звіт Контрольної Комісії за 1955 рік, вибір уряду на 1956 рік і ще деякі важливі справи. Обов'язком кожного члена є явитися на зборах. Неприсутні члени й урядники підлягають карі після ухвали. — М. Філь, предс.; Г. Яськів, секр.; В. Палюх, касир.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Т-ва Укр. Нар. Дому Відд. 316 відбудуться в четвер 8-го грудня, о год. 8-ій веч., в власнім домі при 831 Joseph Ave. Проситься всіх членів прийти на ці збори бо маємо деякі важні справи до обговорення. Хто не прийде щоб опісля не нарікав. Річні збори відбудуться в суботу, 17-го грудня. Всіх членів присутність конечна. — Н. Кучмій, предс.; В. Гнатків, кас.; І. Кучмій, фін. секр.; В. Турянський, рек. секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Збори Т-ва „Єдність" Відд. 163 відбудуться в неділю, 11-го грудня, о год. 1-ій пополудні, в Домі Горожан 847 N. Franklin St. Проситься всіх членів бути на призначений час. — М. Лешак, пр.; І. Потучко, фін. секр.; С. Филик, рек. секр.

АМСТЕРДАМ, Н. Й. — Т-во І. Франка Відд. 266 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 10-го грудня, о год. 7:30 веч., в парафіяльній залі св. О. Николая при Пуласкі вул. Управа просить прийти на час бо є справи до полагодження і буде вибір уряду на рік 1956 — В. Труфин, секр.

МОНЕССЕН, ПА. — Б-во св. Петра і Павла, Відд. 338 повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 11-го грудня, о год. 1:30 попол., в Укр. Залі на 2-ій вул. і 213 Скунмейкер Еве. Проситься членів прийти і вирівняти свої довги, також буде вибір уряду на рік 1956. — П. Янковський, секр.

АНСОНІЯ, КОНН. — Т-во Запорозька Січ Відд. 67 повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 11. грудня точно, о год. 2-ій попол., в Ліберти залі. Обов'язком кожного члена прибути на ці збори буде вибір уряду на 1956 рік і другі важні справи до полагодження. — І. Патуляк, предс.; М. Гузій, кас.; І. Хировський, фін. секр.

ВІЛМІНГТОН, ДЕЛ. — Подамо до відома всім членам Б-ва св. І. Хрестителя, Відд. 247, що місячні і річні збори відбудуться в неділю, 11-го грудня, о год. 2-ій попол., в парафіяльний залі Укр. Правосл. Церкви св. Петра і Павла, 623 So Heald St. Просимо всіх членів прийти на ці збори і вирівняти свої довги. Контрольорів просимо прийти в суботу в 6-ій год. веч. на контролю. — М. Маєр, секр.

ГЕМТРАМК, МІШ. — Річні збори Т-ва ім. М. Шашкевича, Відд. 94, відбудуться в неділю, 11-го грудня, о год. 1:30 попол., в залі У. Д. Клюбу, 2376 Грейлінґ. З огляду на важні справи до вирішення присутність всіх членів обов'язкова. Буде річний звіт контр. комісії, звіт управи й вибір управи на 1956 р. — М. Шаран, предс.; В. Борискевич, фін. секр.; Й. Морозовський, кас.; М. М., секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Т-во „Клюб Поступовий", Відд. 70 повідомляє, що місячні збори відбудуться в середу 14 грудня в 7-ій год. ввеч., при 433 Hoboken Ave. Проситься членів вирівняти свої вкладки. — П. Костик, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. — Т-во Запорозька Січ Відд. 15 подає до відома всім членам що річні збори відбудуться в п'ятницю, 9-го грудня, о год. 7 веч. в залі Н. Дому 760 State St Проситься членів прибути на згадані збори та вислухати звіту контрольної комісії й управи з річного діловодства. Буде вибір урядників на рік 1956. Довгуючих членів проситься вирівняти свої залеглости. — І. Будняк предс.; І. Макар, кас.; М. Чумер, секр.

ЛІНДЕН, Н. ДЖ. — Т-во ім. І. Франка Відд. 306 повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в суботу, 10-го грудня, о год. 7:30 веч., в домі С. Берези, 610 Van Bueron Avenue. Проситься членів прибути — буде звіт управи і контр. комісії за 1955 р. і буде вибір нової управи на 1956 р. Хто приєднає членів до УНСоюзу, дістане нагороду. — С. Береза, предс.; І. Ошуст, кас.; А. Андрійців, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. — С-во Любов Відд. 37 подає до відома своїм місцевим і позамісцевим членицям, що річні збори відбудуться в неділю, 11-го грудня, о год. 3-ій попол., в залі У. Н. Дому під ч. 214-216 Фултон вул. На порядку нарад звіти урядників і контрольної комісії, вибір нового уряду на 1956 р. і багато важливих справ до вирішення. Неприявні члениці підлягають карі згідно зі статутом. — А. Погранична, предс.; А. Гнатюк, фін. секр.; М. Полевчак, рек. секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Б-во св. Арх. Михаїла Відд. 142, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в суботу, 10. грудня точно о год. 8-ій веч., в залі У.Н.Дому 214-216 Фултон вул. На порядку нарад звіти урядників і контрольної комісії, вибір нового уряду на 1956 рік і багато важних справ, які можуть бути вирішені тільки на річних зборах. Проситься всіх довгуючих членів вирівняти всі залеглости щоби не переносити довгів на наступний рік. Неприявні урядники і члени підлягають карі згідно з статутом. — М. Маркович мол., предс.; М. Маркович, кас.; Ед. Поливчак, фін. секр.

ВІЛІНҐ, В. ВІРДЖ. — Відділ 56 повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 11-го грудня, о год. 2-ій в залі церковній. Всі члени мають бути присутні, бо є важні справи. — І. Ковальчик, предс.; П. Вітенко, кас.; М. Медвідь, секр.

ШАРОН, ПА. — Річні збори Т-ва Вільна Україна Відд. 386, подає до відома своїм членам, що річні збори відбудуться в неділю, 11-го грудня, о год. 1ій попол., в залі Церковній під ч. 393 Кларк вул., зараз по Сл. Божій. Проситься усіх членів прибути обов'язково на ці збори бо є справи до полагодження як рівнож вибір урядників. — Д. Кучмак, предс.; І. Лисогір., кас.; А. Попов, секр.

ГАРТФОРД, КОНН. — Б-во св. І. Хрестителя Відд. 277 подає до відома членів, що місячні загальні збори відбудуться в неділю, 11-го грудня, в Укр. Горожан. Клюбі при 53 Withmore St., о год. 2-ій попол. Збірка вкладок того ж дня відбудеться в церковній залі після обох Сл. Божих і від год. 1-ої в домівці клюбу. Просимо членів, що залягають з вкладками, вирівняти їх, бо інакше будуть суспендовані. — Управа.

КОТСВІЛ, ПА. — Т-во ім. Б. Хмельницького Відд. 248 повідомляє своїх членів місцевих і позамісцевих, що річні збори відбудуться в неділю, 11-го грудня. Буде відправлена Панахида за померлих членів а опісля о год. 11:30, в залі парафіяльній відбудуться збори на котрих контр. комісія здасть звіт за 1955 р. Рівнож буде вибір уряду на 1956 рік. — М. Кобилянський, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Річні збори Б-ва св. Василія, Відд. 339 відбудуться в суботу, 10-го грудня, о год. 7-ій веч., в домі Громади на Лавренц вул. Проситься всіх членів, місцевих і позамісцевих бути присутними на річних зборах, буде звіт контролі і вибір уряду на 1956 рік. — О. Будай, предс.; В. Мущинка, кас.; А. Хромяк, секр.

МекКІС РАКС, ПА. — Річні збори Б-ва св. Володимира Відд. 91 відбудуться в неділю, 11-го грудня, о год. 12-ій в пол., в У. Н. Домі. Проситься всіх членів прийти бо важні справи, звіт фінансовий і вибір уряду. — Д. Андрейчин, рек. секр.

Посмертні Згадки

МИХАЙЛО ДОРОФЕЙ, член Т-ва Запорозька Січ, Відд. 367 УНСоюзу в Рачестер, Н. Й., помер 27-го листопада 1955 р. Покійний народився 11-го листопада 1897 в селі Покетенці, пов. Рогатин. Зах. Україна. Полишив у смутку дружину Катерину, двох синів Гаврила і Дмитра і 3-ох внуків. Похорон відбувся 1-го грудня з похоронного заведення до Церкви св. Йосафата відтак на цвинтар Голі Сепулкер при участі Родини, Членів Т-ва, Приятелів і Знайомих. — В. Й. П.!

В. Попович, секр.

МИХАЙЛО КОБРИН, член Т-ва Запорозька Січ, Відд. 367 УНСоюзу в Рачестер, Н. Й., помер 29-го листопада 1955 р. Покійний народився 5. вересня 1894, в селі Збора, пов. Калуш, Зах. Україна. Полишив в смутку дружину Параску, брата Теодора, і сестру Катерину. Похорон відбувся 3-го грудня з похор. заведення до Церкви св. Йосафата, відтак на цвинтар Голі Сепулкер при участи Родини, Членів Т-ва, Приятелів і Знайомих. — В. Й. П.!

В. Попович, секр.

РОЗШУКИ

Михайло ПАНЬКІВ пошукує рідного брата Миколу ПАНЬКОВА, родж. в Америці, Пенсилвенія, а замешкав був в селі Мяжинець, пов. Перемишль. Хто знає про нього або він сам прошу зголоситись на адресу: Mychajlo Pankiw, 77 Holland Ave., Lackawanna 18, N. Y.

ЗМІНА АДРЕСИ!

Ще раз пригадуємо нашим передплатникам, що змінюють місце свого побуту, щоб одночасно з повідомленням про зміну адреси обов'язково присилали поштовими марками 10 ¢ за виготовлення нової адресової кліші, а члени УНС ще й число свого Відділу.

Адміністрація „Свободи"

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників

УВАГА! ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Нові підручники

ПРОМЕНІ — читанка з українознавства для V і VI кляси — В. Радзикевич — К. Кисілевський $2.50

ЗОЛОТІ ВОРОТА — читанка для української молоді — М. Овчаренко $2.50

УКРАЇНСЬКА ЧИТАНКА для III р. навчання укр. мови — Б. Романенчук ... $1.50

Замовляти:
"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛОШЕННЯ СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ В „СВОБОДІ"

Адміністрація „Свободи" повідомляє, що йдучи на зустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного різдвяного числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань. Ціна оголошення залишається така сама, як і в попередніх роках: 2 доляри за 5 рядків, та більше, відповідно до величини оголошення а саме: 1 цаль через одну шпальту $2.00; 1 цаль через 2 шпальти $3.50; 1½ цаля через 2 шпальти $4.50; 2 цалі через 2 шпальти $6.00; 3 цалі через 2 шпальти 10.00; 4 цалі через 2 шпальти $15.00; 5 цалів через 2 шпальти $18.00; 6 цалів через 2 шпальти $22.00. Треба сподіватися, що загал нашого громадянства використає цю нагоду, щоби передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям і знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „Свободи" та відповідний зміст збільшеного святочного числа надають таким побажанням окремої вартости і значення. Зголошення святочних побажань, разом з грошевою оплатою, можна надсилати найпізніше до 31-го грудня ц. р.

ТАРЗАН, ч. 3584. На сліді.

Йдучи в західньому напрямі, Тарзан минув численні кавові плянтації і всюди бачив відомий знак: Лазарова фазенда. Вступ заборонений!

Тарзан був здивований. Так значить, Лазар займається кавою! Але швидко він залишив цю думку, бо початок лісу був перед ним.

Як тільки мавполюдина опинилася у вологих джунґлях, вона відразу викрила слід втікача.